

TRANSITIEBELEIDSPLAN

ROTTERDAMCOLLEGE
Aleyda van Raephorstlaan 243
3054 CR Rotterdam

Inhoudsopgave

Transitiebeleidsplan Rotterdamcollege	2
<i>Inleiding:.....</i>	<i>2</i>
<i>Transitiedocument</i>	<i>2</i>
<i>Inhoud transitiebeleidsplan.....</i>	<i>2</i>
Uitgangspunten	3
Visie op arbeidstoeleiding	3
Onderwijs.....	4
TOPP en de 4 domeinen	5
Passende uitstroom	5
De school in de praktijk	5
De brugbouw:	6
De middenbouw:	7
De eindbouw:	7
De Praktijkruimtes	8
De betrokken personen en instanties:	8
Betrokken personen bij het transitieplan:.....	8
Schoolmaatschappelijk werk en bureau uitstroom:	9
Betrokken instanties:.....	9
De Transitiegesprekken	9
het Transitieproces.....	9
Werkvaardigheden in de praktijk	10
Nazorg	11
Evaluatie	11
<i>Tot slot:</i>	<i>11</i>
<i>Bijlagen:</i>	<i>12</i>
Bijlage: Verdeling van de TOPP-lijsten over de 4 domeinen:	12
Bijlage: Waar wordt aan gewerkt in de bruggroepen	14
Bijlage: waar wordt aan gewerkt in de middengroepen	15
Bijlage: waar wordt aan gewerkt in de eindgroepen	16
Bijlage: Transitie-gesprekscyclus met ouders, (leerling) en school	17

Transitiebeleidsplan Rotterdamcollege

INLEIDING:

Dit transitiebeleidsplan is het document waarin staat hoe de huidige situatie wordt omgezet naar een nieuwe situatie, met behulp van een stappenplan. Anders gezegd: hoe begeleiden we het proces van de leerling die nu onderwijs volgt naar een volwassene in een passende vervolgplek.

Transitie staat voor “overgang”.

In de wet staat dat er voor iedere leerling die de school verlaat een “overgangsdokument” moet zijn. Daarin moet staan wat je met een leerling gedaan hebt, welke vakken zijn aangeboden, welke keuzes zijn gemaakt en welk uitstroomprofiel een leerling heeft gevolgd. Een ingrijpend en fors document.

TRANSITIEDOCUMENT

Het transitiedokument wordt uitgesplitst in afzonderlijke delen voor de verschillende transitiegebieden:

- A. Werken
- B. Wonen en vrije tijd
- C. Burgerschap
- D. Leergebieden taal en rekenen (optioneel: andere leergebieden, waaronder Engels).

De school werkt planmatig met een ontwikkelingsperspectief dat wordt vastgelegd in een Individueel en Integraal Transitie Plan (ITP). Dit ITP, gebaseerd op competenties van leerlingen op wonen, werken en vrije tijd, wordt een leidend procesdocument voor de VSO-school bij het werken aan arbeidstoeleiding. Met de introductie van dit ITP worden arbeidsvoorbereiding/arbeidstoeleiding gestart. Daarmee wordt transitie voor de school een logisch onderdeel van planmatig werken aan het individuele ontwikkelingsperspectief. Dit is ook in de wet kwaliteit VSO vastgelegd waardoor het VSO een wettelijke opdracht heeft.

Het overgangs- of transitiedokument vloeit logisch voort uit het transitieplan: het plan waarin we als school voor individuele leerlingen aangeven wat we doen, waarom we dat doen en welke keuzes zijn gemaakt om een leerling toe te leiden naar de goede uitstroomplek.

De uitgangspunten en het gebruik van het transitieplan worden vastgelegd in het transitiebeleidsplan. Het transitiebeleidsplan wordt integraal onderdeel van het schoolplan en daardoor vastgesteld door het bestuur. Ook is het transitiebeleidsplan een plan voor het hele VSO. Op het moment dat een leerling start in het VSO krijgt hij/zij een uitstroomprofiel wat allerlei gevolgen heeft voor het onderwijs.

INHOUD TRANSITIEBELEIDSPLAN

Het transitiebeleidsplan is daardoor niet anders dan een beleidsplan met een aantal logische onderdelen:

1. Uitgangspunten
2. De visie op arbeidstoeleiding
3. De school in de praktijk
4. De betrokken personen en instanties
5. Het transitieproces
6. Nazorg
7. Evaluatie

Wij gaan ervan uit dat de transitie een proces is dat gedurende alle jaren op het VSO loopt en leerlingen uiteindelijk terecht laat komen in werk of dagbesteding.

Ook is aan de definitie duidelijk te zien dat dit een multidisciplinair proces is waarbij, voor zover dat mogelijk is, zowel de ouders als de leerling naast de verschillende professionals een belangrijke rol spelen.

Het transitieplan moet afgestemd zijn op de doelen, waarden, interesses en vaardigheden van de leerling.

Wij pleiten ervoor dat leerlingen ook ervaringen opdoen buiten de beschermde omgeving van de school, op het gebied van werk maar vooral ook in sociale contacten en vrijetijdsbesteding. Alle aspecten die een leerling nodig heeft om te kunnen functioneren in de maatschappij moeten aan bod komen: datgene wat een leerling op dit moment nodig heeft maar ook die aspecten die in de toekomst nodig zijn.

UITGANGSPUNTEN

Het Rotterdamcollege vindt het belangrijk dat er aandacht besteed wordt aan:

- een realistisch beeld van de beperking en de daarbij behorende mogelijkheden (acceptatie),
- het verbeteren van de cognitieve vaardigheden van de leerling waar mogelijk,
- passende werkervaringen,
- sollicitatievaardigheden,
- sociale vaardigheden,
- het opbouwen en onderhouden van sociale contacten,
- het verbeteren van de vakspecifieke vaardigheden van de leerlingen,
- de barrières die een leerling kan tegenkomen op zijn/ haar weg naar werken,
- de mogelijkheden op het gebied van vervoer,
- de (individuele) mogelijkheden op het gebied van recreatie en vrije tijd,
- begeleiding op maat,
- het betrekken van de leerling in de samenstelling en uitvoering van zijn/haar programma,
- het betrekken van ouders in het samenstelling en de uitvoering van het transitieplan.

Het Rotterdamcollege vindt het belangrijk dat:

- ouders en leerlingen een serieuze stem hebben in te maken keuzes tijdens het verloop van de schooljaren op het Rotterdamcollege in het maken en uitvoeren van het transitieplan,
- de transitieplannen uitgewerkt op papier staan,
- het samenwerkt met organisaties waar de leerling mee te maken krijgt tijdens zijn schoolperiode en nadat hij de school heeft verlaten,
- de samenwerking en afstemming tussen de verschillende professionals binnen de school goed is,
- we bij de Bruggroepen al beginnen met het opstellen en uitvoeren van de transitieplannen,
- er aandacht besteed wordt aan het regelmatig evalueren van de transitieplannen,
- dat het onderwijsprogramma aangepast wordt aan de capaciteiten en de toekomstige situatie van de leerling.

VISIE OP ARBEIDSTOELEIDING

- Onder het begrip 'arbeid' verstaan we loonvormende arbeid.
- Taakgerichte dagbesteding is een vorm van beschermde arbeid in dagcentra of soms ook binnen bedrijven voor mensen die geen loonvormende arbeid kunnen verrichten. Voor deze dagbesteding geldt dus dat er geen loon gekregen wordt, maar mensen recht hebben op een (Wajong)uitkering.
- Activerende dagbesteding is er voor mensen (vanaf 18 tot de pensioengerechtigde leeftijd) met duurzame fysieke, cognitieve, verstandelijke of psychiatrische beperkingen. De activiteiten worden veelal gedaan binnen een dagcentrum. Voor deze vorm van dagbesteding geldt ook dat er geen loon gekregen wordt, maar mensen recht hebben op een (Wajong)uitkering.

De school gaat haar leerlingen op basis van haalbare competenties opleiden, naar vermogen certificeren, naar werk begeleiden en zorg dragen voor een periode van 'warme' transitie.

Het onderwijs bij ons op school is vooral gericht op de mogelijkheden van een leerling en niet op de onmogelijkheden.

Zeer moeilijk lerende jongeren, al of niet met een meervoudige beperking, hebben baat bij en recht op kwalitatief goed en passend onderwijs, als noodzakelijke voorbereiding op hun toekomstige woon- en leefsituatie en participatie in de maatschappij.

Iedere leerling heeft zijn of haar eigen mogelijkheden, dit is het uitgangspunt voor het onderwijs aan onze school. Het beste in een ieder naar boven halen is het doel, leren wat je kunt. Binnen de school kan geoefend en geleerd worden om klaar te zijn voor de toekomst. De leerlingen kunnen op die manier de eigen zelfstandigheid ontdekken in een veilige omgeving die ruimte maakt om te mogen leren, waar betrokkenheid is en respect.

Het vinden van een passende plek in de maatschappij is ons ultieme doel. Dit kan een plek op de arbeidsmarkt zijn of in een dagcentrum. Omdat iedere leerling andere ontwikkelingsmogelijkheden heeft, kan dit alleen worden bereikt door de lesprogramma's en begeleiding af te stemmen op de individuele behoefte van de leerling. De gehele schoolorganisatie is hierop ingericht.

Onderwijs

In de school begint transitieperiode vroegtijdig, al vanaf het eerste jaar in ons VSO en eindigt bij uitstroom en de "nazorg". Gedurende de hele schoolloopbaan van elke leerling worden jaarlijkse plannen opgesteld en geëvalueerd.

In het POPP (Persoonlijk Ontwikkelings Perspectief) staat beschreven waaraan gewerkt dient te worden, het transitieplan geeft die handelingen perspectief, omdat hierin in samenspraak met de leerling en zijn ouders, de (nabije) toekomst is geschetst op de terreinen wonen, werken en vrije tijd.

In het transitieplan wordt tevens opgenomen hoe er afgestemd wordt met de eventuele andere vormen van dienstverlening en zorg.

De transitieplannen worden opgesteld door de leerkracht en de CvB.

Binnen het VSO is het onderwijs steeds meer gericht op de zelfstandigheid als toekomstig burger in de maatschappij. (Beschermd) arbeid, dagbesteding, wonen, vrije tijd en actief burgerschap zijn de kernthema's waarop het onderwijs zich dient te richten. Het doel is leerlingen toe te rusten met die competenties, die vereist zijn voor een zo optimaal mogelijke zelfstandige positie in de maatschappij. Dit vraagt om leerling-georiënteerd onderwijs waarbij de individuele leerling de maat vormt en waarbij samenwerking tussen alle betrokkene rondom de leerling essentieel is.

De ervaring van Leren Op Locatie (LOL) leert dat alle LOL-activiteiten op een buitenschoolse leerplek in de arbeidstoeleiding een krachtige leeromgeving is. De LOL-activiteiten en de stage zijn niet alleen bedoeld om de leerling voor te bereiden op arbeid, maar laat ook de leerling ervaren wat de competenties en beschermende factoren zijn, waar de interesses liggen en wat de leerling moeilijk vindt.

De LOL-activiteiten/ stage maakt het mogelijk om kennis, sociale redzaamheid en vaardigheden bij leerlingen in de praktijk verder te ontwikkelen en hun gevoel van eigenwaarde en zelfvertrouwen te stimuleren.

Praktijkvorming en arbeidstoeleiding krijgt vorm binnen het lesprogramma. Hierin onderscheidt het Rotterdamcollege een aantal onderwijsvormen:

- In de Bruggroepen oriënteren we ons met de leerlingen op diverse werkplekken voor mogelijkheden voor de leerlingen qua uitstroom op kennis, kunde, voorkeuren en vaardigheden.
- Groepsgerichte activiteiten: Gericht op het aanleren van basale (praktische en overstijgende) vaardigheden binnen bepaalde vakgebieden;
- LOL-activiteiten (leren op locatie). LOL is gericht op het verder groepsgericht aanleren en toepassen van vaardigheden buiten de school in echte werksituaties onder leiding van een collega uit de school.
- Externe stage. De externe stage is een individuele leer- en ontwikkelplek in een passende externe context met af en toe begeleiding vanuit school door de stagebegeleider van het Rotterdamcollege.
- Proefplaatsing: Functioneren op de vervolgplek in arbeid of dagbesteding. Proefplaatsingen zijn bedoeld om nog gedurende het onderwijs de overgang te maken naar de uitstroomplek. Deze proefplaatsingen verschillen per leerroute.

TOPP en de 4 domeinen

Ons leerlingvolgsysteem TOPP is gebaseerd op de 4 domeinen werken, wonen en vrije tijd, burgerschap en de leergebieden taal en rekenen.

In de bijlage staat de verdeling van de TOPP-lijsten over de 4 domeinen.

Passende uitstroom

Het uitgangspunt van het VSO is een zo zelfstandig mogelijke positie in de samenleving op de domeinen arbeid, wonen, vrije tijd en burgerschap.

Van het grootste deel van de leerlingen op het VSO wordt verwacht dat zij straks in de Taakgerichte dagbesteding een uitstroom vinden.

Een kleine groep leerlingen zal loonvormende arbeid gaan verrichten of in aanmerking komen voor beschutte werkplekken die gemeenten gecreëerd hebben. Passende arbeid sluit aan op de competenties en mogelijkheden van iedere individuele leerling.

Ook zal een groep leerlingen uitstromen naar activerende dagbesteding.

Arbeidstoeleiding vraagt van het onderwijs de leerlingen toe te rusten met die competenties die worden gevraagd vanuit de arbeidsmarkt of de dagbesteding.

De school is verantwoordelijk voor de uitstroom van haar leerlingen. Zij brengen tijdig in beeld wat de mogelijkheden van de leerling zijn.

Samen met alle betrokkenen wordt er een overgangsdokument opgesteld, dat het plan beschrijft van school naar werk.

Voor het Rotterdamcollege is arbeidstoeleiding belangrijk. Hierbij wordt het begrip arbeid breed toegepast, zodat voor arbeid ook dagbesteding gelezen kan worden.

In het kort houdt de visie op arbeidstoeleiding het volgende in:

- Wij streven ernaar, dat de leerling de school verlaat met een passende plek, hetzij dagbesteding of arbeid;
- De toeleiding tot arbeid neemt vanaf de aanvang in het VSO een prominente rol in;
- Arbeidstoeleiding moet vooral in de praktijkvakken geoefend worden.

Wij willen graag dat onze leerlingen hun werk behouden en weten welke mogelijkheden er zijn als dit onverhoopt niet is gelukt.

Om de kans op de arbeidsmarkt voor onze leerlingen te vergroten, volgen wij nauwlettend de laatste ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in het aanbod aan dagbestedingsplekken.

DE SCHOOL IN DE PRAKTIJK

Het onderwijs op het Rotterdamcollege is specifiek ingericht op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Er wordt een omgeving gecreëerd waarbinnen de leerlingen optimaal in staat worden gesteld om zoveel mogelijk kennis en vaardigheden te verwerven en toe te passen. Eerst in school en later buiten school.

In de school en buiten de school worden op meer en minder beschutte plekken activiteiten aangeboden die aansluiten bij de (on)mogelijkheden van de leerlingen en hun specifieke ontwikkelingslijn. In de klas wordt gewerkt, de gang wordt gedweild, het plein wordt geveegd, in de keuken wordt gekookt, in een spreekkamer wordt geoefend, boodschappen worden gedaan, een groep gaat naar gym, aan het computereiland wordt een PowerPoint gemaakt, een leerling gaat naar logopedie of therapie, er wordt muziek gemaakt. Afwisselend klassikaal, in een groepje of individueel afgestemd in een eigen dagprogramma.

De activiteiten sluiten aan bij de sterke kanten van de leerling, bij zijn interesse en talenten; zijn concreet, uitdagend, maatschappelijk relevant, levensecht en ontwikkelingsgericht.

We doen er alles aan om de leerlingen te leren om zoveel mogelijk van hun kennis en vaardigheden te combineren en te generaliseren tot gedrag dat nodig is om het in de periode na school, binnen hun mogelijkheden, te kunnen redden.

De omslag is ook dat we in de midden- en eindgroepen bij de 2 uitstroomprofielen Taakgerichtheid en Arbeid het niet meer primair om zelfzorg gaat maar om “werken voor een ander”.

Omdat dit gepland gebeurt, laten we daar een deel van de structuur en voorspelbaarheid los die het onderwijs tot die tijd zo kenmerkt. We zien een terugtrekkende beweging van de leerkrachten waar het “het aan de hand nemen” van de leerling betreft.

Bij de leerlingen van het uitstroomprofiel Activerende dagbesteding doen we dat nog wel.

Het gaat in de eindfase om zelfstandigheid, werkhouding, motivatie en aanpakgedrag.

De brugbouw:

In het Rotterdamcollege krijgt het onderwijs een ander accent naar mate de leerlingen ouder worden. In de eerste fase, tot 15 jaar, leren de leerlingen nog veel fragmentarische kennis en vaardigheden. De brugfase van het VSO is nog “schools” ingericht, gebaseerd op hoe de organisatie in het SO is opgebouwd. Wat aanbod, programma en lokaal betreft wordt dezelfde structuur en voorspelbaarheid als in het SO toegepast, met een groepslokaal waar een groot deel van de tijd de lessen worden gegeven.

We zien wel de eerste praktijkvakken in de roosters. Het programma binnen de praktijkvakken is voornamelijk gericht op het aanleren van verschillende handelingen en vaardigheden.

Er ontstaan meer en langere uitstapjes naar praktijklokalen, maar de dag start en eindigt altijd in het eigen lokaal en bij de eigen leerkracht.

In de bruggroepen oriënteren we ons ook met de leerlingen op diverse werkplekken voor mogelijkheden voor de leerlingen qua uitstroom op kennis, kunde, voorkeuren en vaardigheden.

In de Bruggroepen oriënteren we ons met de leerlingen op diverse werkplekken voor mogelijkheden voor de leerlingen qua uitstroom op kennis, kunde, voorkeuren en vaardigheden. Daar besteden we 1 dag in de maand voor.

Voor het kunnen kiezen van een richting voor een passende uitstroomplek, is het tijdens de bruggroep-jaren al belangrijk om eens rond te kijken op de LOL-plekken:

- Tijdens het eerste half jaar in de Bruggroep is het eerst wennen in de groep en de school/ afdeling zelf.
- Tijdens het tweede half jaar wordt er een thema-project georganiseerd waarin de LOL-plekken worden bezocht.
- Tijdens de praktijkvakken op school kunnen leerlingen hun werknemersvaardigheden oefenen, maar ook de vaktechnische basisbeginselen van het desbetreffende vakgebied tot zich nemen. Tegelijkertijd kunnen de leerlingen via deze brede basis zich oriënteren op de keuze voor een vakgebied waarin ze verder willen.

Daarnaast krijgen de leerlingen in de bruggroepen die vaktechnische zaken aangeboden, die hen helpen zelfredzaam te zijn/worden in hun woonsituatie, zodat alle activiteiten binnen de praktijkvakken bijdragen tot een goede transitie van de leerling naar een optimale maatschappelijke positie.

Belangrijk voor goede praktijkvakken is het hebben van vakleerkrachten.

Zowel de leerlingen die van ons eigen SO komen, als leerlingen die van andere scholen komen, hebben al een prognose voor een uitstroomprofiel meegekregen.

In de Bruggroep wordt dat uitstroomprofiel gevolgd en de inhoud van de vakken worden daarop aangepast.

In de Bruggroep zitten leerlingen van 12, 13 en 14 jaar. Het accent ligt nog op het vergroten van de cognitieve vaardigheden en de eerste oriëntatie op arbeid en beroep. Leerlingen krijgen lessen in techniek, groen, schoonmaak/verzorging en consumptieve vaardigheden. Daarnaast gaan de leerlingen ook 1x per maand op bezoek bij verschillende uitstroommogelijkheden/-plekken.

Doel van de eerste fase van alle leerroutes is het bepalen van de perspectieven die de jongeren hebben. Op basis daarvan wordt in hoofdlijnen het leertraject voor de komende jaren uitgezet.

Er wordt hierin zaken aangescherpt, gekeken wat de leerlingen, individueel nodig hebben om verder te groeien.

De leerdoelen hebben betrekking op de (aangepaste) basisvorming. Het gaat dan om de algemene vaardigheden: Nederlandse taal, rekenen, sociale vaardigheden en kennis van de wereld. Vanuit het

toekomstige arbeidsperspectief handelt het in de eerste fase om elementaire praktische vaardigheden en algemene beroepsvaardigheden.

Aan het begin en aan het eind van de Bruggroep wordt een HGW gesprek met ouders en eventueel leerling gehouden. Te bespreken is wat de ideeën zijn van de ouders, leerling en van school waar de leerling eventueel naar toe kan gaan later en waar we dan nog aan moeten werken

De middenbouw:

In de middenbouw zitten leerlingen van 14,15 en 16 jaar. De leerlingen krijgen meer praktijklessen Tijdens deze lessen is veel aandacht voor de arbeidsgerichte competenties. Leerlingen worden voorbereid op de latere stages buiten school. De theorievakken staan meer in dienst van de ontwikkeling tot deelnemer aan de arbeidsmarkt of dagbesteding, of voor de ontwikkeling op de domeinen “wonen” en “vrijtijdsbesteding”. Voor de school is het werknemersgerichte deel in deze fase erop gericht er achter te komen naar welke werkzaamheden binnen een sector de belangstelling en het specialisme van de leerling uitgaat. Daarnaast worden mogelijkheden en onmogelijkheden van de leerling in kaart gebracht om het perspectief steeds nauwkeuriger vorm te geven. Naast de leerdoelen die al in de eerste fase aan de orde waren gaat het hier ook om doelen die op de werknemerspraktijk gericht zijn. Dit houdt in dat de POPP die de leerling volgt bijvoorbeeld voortkomt uit ervaringen van de LOL-activiteiten, gecombineerd met ter zake zijnde vakgebieden/ TOPP-lijsten. Kortom: het perspectief geeft inhoud aan de doelen die in de Middengroepen gesteld worden.

In de middengroepen is het onderwijs principiële anders dan in de bruggroepen. We zien dat er grote stappen worden gemaakt in het generaliseren van vaardigheden en in het praktisch gaan toepassen van aangeleerde kennis en handelingen. Ook hier is het programma binnen de praktijkvakken is voornamelijk gericht op het aanleren van verschillende handelingen en vaardigheden.

Er wordt meer nadruk gelegd op het toepassen van gecombineerde vaardigheden. Cognitieve vaardigheden worden vrijwel alleen nog functioneel toegepast, behalve waar nog duidelijke ontwikkeling is. Veel activiteiten zijn nog gericht op de zelfverzorging. De eerste stap in het generaliseren van vaardigheden is om te leren dat voor jezelf te doen.

In de middengroepen wordt de eerste “stage”-vorm aangeboden, namelijk LOL-activiteiten (Leren Op Locatie). In het kader van het hiervoor genoemde, zijn LOL-activiteiten een logisch vervolg: leerlingen moeten leren om allerlei vaardigheden te gaan toepassen in diverse situaties. Bij de LOL-activiteiten gaat het vooral om het vergroten van wat wij noemen “werknemersvaardigheden”, die alles te maken hebben met werkhouding en motivatie. “LOL-activiteiten” gebeuren in kleine groepjes die bij een externe partner worden georganiseerd. Zo kan een groep van 6 leerlingen naar een supermarkt gaan om daar getraind te worden in het werken in een bedrijf met collega’s en ‘werkregels’ onder leiding van een leerkracht. In specifieke situaties dat een leerling al toe is aan een individuele stage, b.v. door zicht/ mogelijkheid op een goed passende uitstroomplek, kan een leerling op de leeftijd van 16 jaar al een individuele stage volgen met zicht op een plek/ baan.

De eindbouw:

In de eindgroepen zitten leerlingen van 17 t/m 20 jaar. Leerlingen die binnen hun uitstroomprofiel geen groeimogelijkheden meer hebben kunnen uitstromen aan het eind van de middengroepen. Uitstroom gebeurt alleen in overeenstemming met ouders met een passende vervolgplek.

In de eindgroepen krijgt het individueel stagegelopen een rol. Er wordt gewerkt aan het trainen van sollicitatievaardigheden en andere vaardigheden, nodig op de werkvloer. Daarvoor wordt er Arbeidstraining gegeven. De leerlingen gaan indien mogelijk meerdere dagen per week op LOL-activiteit en/ of op stage en worden daarbij begeleid door de leerkracht/ iemand van bureau Uitstroom.

De dagen dat ze nog op school zijn staan in het teken van vergroten van sociale arbeidsvaardigheden, werknemersvaardigheden en zelfstandigheid.

Ervaringen op de LOL-activiteit/ stageplaats worden daarbij als uitgangspunt gebruikt. De leerling wordt voorbereid op deelname aan de maatschappij. We zien het onderwijs in deze groepen als arbeid- of taakvormend. De nadruk ligt op de werknemersvaardigheden en de vakken waar nog ontwikkeling in is.

De werknemersvaardigheden worden getraind binnen alle vakken die nog gegeven worden. Nadruk ligt op de praktijkvakken, maar niet meer de technische aspecten, behalve daar waar nog ontwikkeling aanwezig of nodig is voor de uitstroomplek.

Een oudergesprek aan het begin van het schooljaar en aan het eind van het schooljaar is van groot belang; om te bespreken wat school, ouders en de leerling kunnen verwachten in de Eindgroepen, om te bespreken wat de wensen en ideeën zijn over de toekomst/ de uitstroommogelijkheden en -voorkeuren.

In de eindgroepen zien we een logisch vervolg op wat er in de middengroepen is gebeurd. Er wordt nog wel aan cognitieve vaardigheden gewerkt, maar alles staat ten dienste van het aanleren van instrumentele vaardigheden, wat in feite de gegeneraliseerde individuele vaardigheden en kennis uit het SO, de brug- en middenfase bevatten.

Er wordt dus bijvoorbeeld niet meer gelezen om te leren lezen maar er wordt gelezen om een menu te kunnen begrijpen of om in de winkel de juiste boodschappen te kunnen vinden.

In deze fase van ons onderwijs zien we een gerichtheid op “de klas uit”. Er wordt in de school en buiten de school gezocht naar zoveel mogelijk realistische werk/ stageplekken waar onze leerlingen voorbereid kunnen worden op de periode na school. Voor het gebouw betekent dit dat we iedere “werkplek” binnen het gebouw waar we de mogelijkheid hebben of kunnen hebben om onze leerlingen te trainen in het werken, op welk gebied dan ook, herkenbaar willen maken. We willen geen “toevallige” werkplekken, maar juist WERKplekken, die zo zijn ingericht dat we er eisen kunnen stellen aan het presteren van de leerlingen.

De leerlingen die het uitstroomprofiel Arbeid hebben gaan nu ook kennismaken met stagelopen, individueel bij een externe werkplek waar hij/ zij misschien ook een werkplek zou kunnen vinden.

De taakgerichte en activerende leerlingen gaan “stagelopen” om te wennen aan hun nieuwe plek.

De Praktijkruimtes

Er staan diverse praktijkruimtes ter beschikking:

- technieklokaal,
- grote keuken
- kleine keuken
- wasserette
- fietswerkplaats
- ZEDEMO
- tuin
- winkel
- dierenverzorging
- Brasserie

DE BETROKKEN PERSONEN EN INSTANTIES:

Welke mensen zijn betrokken bij de uitvoering van het praktijkdeel van de leerroute, de LOL-activiteiten, eventueel de stages en daadwerkelijke arbeidstoeleiding.

Bureau Uitstroom staat onder verantwoordelijkheid van de directie. Er moet worden afgestemd met de leerkrachten van de klassen, immers de klassenleerkracht blijft eindverantwoordelijk voor de leerling. Communicatie blijft in dit samenspel erg belangrijk, overleg dient dan ook regelmatig plaats te vinden.

Betrokken personen bij het transitieplan:

- Leerling en ouders

- Leden CvB:
- Directie
- IB-er
- Gedragsspecialist
- Schoolmaatschappelijk werk
- Schoolarts
- Communicatiedeskundige
- Leerkracht
- Bureau Uitstroom

Schoolmaatschappelijk werk en bureau uitstroom:

Aan het begin van het jaar maakt de school een overzicht met wie er 18 worden en wie in de volgende zomer van school gaat/ moet.

Met 17 jaar 8 maanden kan je het arbeidsvermogen laten testen. De Wajong krijg je pas bij verlaten school.

Vanuit het UWV wordt gevraagd naar de mening van school. De CvB geeft dit advies. Een goed advies is van belang gezien de onbekendheid met de doelgroep.

Schoolmaatschappelijk werk overlegt met ouders wanneer het arbeidsvermogen getest wordt.

Schoolmaatschappelijk werk vraagt altijd Wajong aan en het UWV test dan het arbeidsvermogen a.d.h.v. het zien van de leerlingen en (stage)verslagen van school.

Een oudergesprek aan het begin van het schooljaar en aan het eind van het schooljaar is van groot belang; om te bespreken wat school, ouders en de leerling kunnen verwachten in de Middengroepen, of de Eindgroepen als leerlingen doorgaan, om te bespreken wat de wensen en ideeën zijn over de toekomst/ de uitstroommogelijkheden en -voorkeuren, wat er moet gebeuren aan regelzaken richting Wajong. En we bekijken opnieuw en meer op de praktijk gericht waar we nog aan willen/ moeten werken met de leerling.

Betrokken instanties:

- Gemeente
- UWV
- Dagcentra
- Arbeidsplekken/uitstroomplekken

DE TRANSITIEGESPREKKEN.

Er vinden tijdens de schoolperiode diverse transitiegesprekken plaats. Deze gesprekken vinden we terug in een cyclus.

In iedere fase dat de leerling op het Rotterdamcollege onderwijs volgt worden er transitiegesprekken gehouden.

Dit houdt in dat er ieder jaar een individueel transitiegesprek wordt gehouden met de ouders en leerling waarin informatie wordt gegeven over de bouw waar de leerling in zit met daarbij wat er dat jaar gaat gebeuren (LOL, praktijkvakken, stage enz.). Halverwege het jaar vindt er een tussengesprek plaats waarin naast de transitie ook het jaarplan aan de orde komt. Aan het einde van het jaar volgt de evaluatie van het transitieplan en het OPP-POPP en jaarverslag.

In de bijlage staat een overzicht van de transitie- gesprekkencyclus met ouders, leerling en school.

HET TRANSITIEPROCES

De overgang of transitie van school naar werk verloopt in fasen, waarin geleidelijk de schoolse component afneemt en de arbeidssituatie een steeds duidelijkere plek krijgt.

Voor de leerling maakt de aanvankelijk brede en algemene oriëntatie plaats voor steeds meer eigen keuzes en specifiekere situaties en ervaringen.

In dit proces ontwikkelt de leerling ook een steeds duidelijker beeld van zijn mogelijkheden/capaciteiten en wat hij daarmee wil doen. De leerling zoekt met onze hulp uit hoe en waar zijn ambities ten aanzien van werk en andere levensgebieden een plek kunnen krijgen in zijn eigen toekomst. De leerling werkt hier actief aan met zijn directe omgeving en onder begeleiding van de school en ondersteuners. Voor de leerlingen die praktijkgericht leren is een geleidelijk en begeleid proces van school naar wonen, werken en vrije tijd noodzakelijk om een kans van slagen te hebben en te gaan participeren in de maatschappij.

Het concept transitie past binnen het zogenoemde burgerschaps-model. Dit model geeft een visie op mensen met een beperking, hun positie in de samenleving en de manier waarop het onderwijs, de zorg en de ondersteuning moet worden ingericht. Kernwoorden die nauw gerelateerd zijn aan dit model zijn bijvoorbeeld maatschappelijke participatie, autonomie en kwaliteit van het bestaan.

Transitie betreft meer dan alleen de onderwijscomponent.

De jongeren hebben vanwege hun beperkingen op verschillende gebieden ondersteuning van anderen nodig bij het inrichten van hun bestaan.

Waar mogelijk wordt deze ondersteuning gegeven door mensen uit het eigen sociale netwerk, of er wordt ondersteuning geboden door professionals. De ondersteuning wordt afgesproken op basis van de vraag van de betrokkene.

Het is van belang in het doorlopen van het traject te signaleren welke ondersteuning in de toeleiding naar en het functioneren in hun uitstroombestaan nodig is.

Het is van belang dat het traject voor de leerling zoveel mogelijk samenhang vertoont.

Als school willen we leerlingen voorbereiden op maatschappelijke deelname. Dat kan bijvoorbeeld door stage of leren op locatie. Van elke stage in elke leerroute is per jaar van te voren bekend dat die er komen (planning), met welk doel (wat gaat de leerling daar doen) en ook op welke locaties. Elke stage wordt vastgelegd in een stagecontract en wordt ook met de werkgever geëvalueerd. Voor de LOL-activiteiten zijn er samenwerkingsovereenkomsten met de bedrijven.

Van belang is dat er een goede wisselwerking optreedt tussen wat er op de stageplaats verwacht wordt en wat er op school geleerd wordt.

Het doet een appèl op communicatie tussen leerkracht en Bureau Uitstroom, dat plaatsvindt in de vorm van stage-overleg. In de laatste jaren voor uitstroom vindt overleg plaats tussen school en het regionale netwerk met UWV, gemeenten en bedrijven. Doel hiervan is de doorstroom van school naar werk in de regio te bespreken en ook te bevorderen.

In het kader van nazorg worden de leerlingen vanuit de school door de stagedocenten nog 2 jaar na het verlaten van de school (op afstand) gevolgd. Op die manier wordt ook de duurzaamheid van de deelname en plaatsing van leerlingen in de maatschappij in de gaten gehouden en blijft de school als een soort vertrouwensrelatie in beeld.

Werkvaardigheden in de praktijk

Op het Rotterdamcollege is ruime aandacht voor het aanleren van arbeidsvaardigheden. Het gaat hierbij om praktische vaardigheden die horen bij het vak dat de leerling heeft gekozen. De timmerman leert zagen, de horecamedewerker leert snijtechnieken.

Daarnaast is er ruime aandacht voor het aanleren van werknemersvaardigheden, zoals op tijd komen, kritisch zijn op je eigen werk en leren samen werken met collega's. Veel daarvan staan in onze eigen "Succesfactoren", te vinden in de TOPP.

Deze vaardigheden zijn belangrijk voor deelname op de arbeidsmarkt.

In de praktijkvakken en begeleiding staan deze vaardigheden daarom centraal.

Leerlingen krijgen (deel)certificaten voor behaalde onderdelen die ze beheersen.

Deze certificaten worden op school bewaard in een portfoliomap.

Aan het einde van de schoolloopbaan heeft de leerling daardoor een overzicht van vaardigheden die hij beheerst en daarmee dienst kunnen doen bij het zoeken naar een baan.

NAZORG

We moeten langdurige ondersteuning realiseren om te komen tot verbetering in de afstemming tussen vraag en aanbod.

De school zal twee jaar na uitstroom de leerlingen blijven volgen en ondersteuning bieden om te zorgen dat uitgestroomde leerlingen goed aan de slag gaan op hun dagbesteding en/ of hun betaalde baan.

Dit valt onder de verantwoordelijkheid van de school.

Daarnaast gaat het er om de begeleiding over te dragen aan andere instellingen, informatie te geven over de kenmerken van deze jongeren en instellingen op het gebied van arbeidsintegratie te betrekken bij de naschoolse begeleiding.

Nazorg is niet zozeer begeleiding alswel de vinger aan de pols houden; we volgen en adviseren indien nodig.

EVALUATIE

We evalueren jaarlijks het transitieplan via de PDCA-cyclus (Plan Do Check Act) door vragenlijsten uit te zetten bij alle betrokkenen.

Op basis van gerichte evaluatie van LOL-activiteiten/ stages, de voorbereiding en de uitvoering door middel van vragenlijsten voor leerlingen, leerkrachten en uitstroomekken wordt de stagekwaliteit gemeten. Ook op dit onderwerp zal de school steeds met voorstellen komen.

TOT SLOT:

Het transitiebeleidsplan vergt inzet van het hele team. Vanaf het moment dat leerlingen het Rotterdamcollege betreden ligt de focus op de toekomst. Iedereen in de school heeft de focus op de toekomst en op het welzijn van de leerlingen.

Samen met team en ouders wordt de best mogelijke uitstroom gerealiseerd, gebaseerd op wat de leerling kan en op waar de voorkeur ligt.

Dit proces is intensief en vooral individueel.

BIJLAGE: VERDELING VAN DE TOPP-LIJSTEN OVER DE 4 DOMEINEN:

A. Werken

A7. *Zorg voor kleding*

A9. *Persoonlijke hygiëne*

B1. *Communicatie*

B3. *Lezen*

B4. *Rekenen*

B5. *Meten en wegen*

B6. *Omgaan met geld*

B7. *Tijd, klok en kalender*

B8. *Schrijven*

B9. *Motivatie en werkhouding*

C1. *Sociale redzaamheid, omgaan met gevoelens*

C3. *Omgangsvormen*

C5. *Muziek*

C6. *Tekenen*

C7. *Handvaardigheid*

D2. *Koken/ horeca*

D4. *Tuinonderhoud en dierenverzorging*

D5. *Huishoudelijke dienstverlening*

D6. *Houtbewerking en kluskunde*

D7. *Constructie en fietsonderhoud*

D8. *Stage*

D9. *Zelfstandig reizen*

B. Wonen en vrije tijd

A1. *Eten en voeding*

A3. *Bevordering gezond gedrag*

A4. *Verkeer*

A5. *Lichamelijke oefening*

A6. *Zwemmen*

A7. *Zorg voor kleding*

A8. *Veiligheid in huis*

A9. *Persoonlijke hygiëne*

A10. *Burgerschap*

B1. *Communicatie*

B3. *Lezen*

B4. *Rekenen*

B5. *Meten en wegen*

B6. *Omgaan met geld*

B7. *Tijd, klok en kalender*

B8. *Schrijven*

B10. *Milieu en het weer*

C1. *Sociale redzaamheid, omgaan met gevoelens*

C2. *Spel en expressie*

C3. *Omgangsvormen*

- C4. Levensbeschouwing*
- C5. Muziek*
- C6. Teken*
- C7. Handvaardigheid*
- C8. Vrije tijd en recreatie*
- C10. Seksuele vorming*

- D1. Inrichting van een ruimte, kamer of woning*
- D2. Koken/ horeca*
- D3. Computergebruik*
- D4. Tuinonderhoud en dierenverzorging*
- D5. Huishoudelijke dienstverlening*
- D6. Houtbewerking en kluskunde*
- D7. Constructie en fietsonderhoud*
- D9. Zelfstandig reizen*

C. Burgerschap

- A10. Burgerschap*

- C1. Sociale redzaamheid, omgaan met gevoelens*
- C3. Omgangsvormen*
- C4. Levensbeschouwing*

D. Leergebieden taal en rekenen (optioneel: andere leergebieden, waaronder Engels).

- A2. Basisontwikkeling*

- B1. Communicatie*
- B2. Denkontwikkeling*
- B3. Lezen*
- B4. Rekenen*
- B5. Meten en wegen*
- B6. Omgaan met geld*
- B7. Tijd, klok en kalender*
- B8. Schrijven*

- D3. Computergebruik*

BIJLAGE: WAAR WORDT AAN GEWERKT IN DE BRUGGROEPEN

Er wordt gewerkt op de volgende manier, gericht op de volgende uitstroom mogelijkheden:

Brugbouw		
Activerende dagbesteding	Taakgerichte dagbesteding	Arbeid
<p>In het eerste jaar dat leerlingen doorkomen van het SO zullen we, zo ver mogelijk, de aangegeven POPP-doelen volgen. Om dat goed te kunnen doen worden die POPP's opgesteld met de "vorige" leerkracht (die weet welke doelen ze kunnen gaan halen) en de "aankomende" leerkracht (die weet wat er mogelijk is in de Bruggroepen op het VSO) samen.</p> <p>Bij de leerlingen die van andere scholen komen, zullen we opgestelde doelen van hun POPP volgen. Als er geen POPP meekomt maakt de leerkracht binnen 6 weken een POPP. Ook zullen nieuwe leerlingen van buitenaf in die periode geTOPPt worden, leerlingen van het SO hebben een SO-TOPP mee.</p>		
<p>Bij deze leerlingen zal vaak al een "plafond" bereikt zijn bij de cognitieve vakken. Die vakken zouden we voor nu kunnen afsluiten voor een individuele leerling.</p> <p>Wel werken de leerlingen nog aan algemene groepsdoelen voor die vakken.</p>	<p>Bij de leerlingen in dit profiel is het van belang het evenwicht te houden tussen de cognitieve vakken, misschien hebben ze daar nog groei in en dat zou ze verder kunnen brengen in hun uitstroommogelijkheden, en de praktijkvakken. Zij hebben verderop misschien meer mogelijkheden om de praktijkvakken sneller op te pakken.</p> <p>Leerlingen werken aan het halen van (gedeeltes van) Branchecertificaten m.b.v. vakdocenten/ vakgevers.</p>	
<p>En dan komen er keuzes, waar gaat deze leerling naar toe en wat zijn voor hem/ haar belangrijke doelen.</p> <p>In de TOPP hebben we een mogelijkheid om een Toekomstgerichte Evaluatie te maken.</p> <p>Daarin kunnen we zien welke doelen de leerling de komende tijd moet gaan halen/ eraan werken, om op zijn/ haar OVS (Ontwikkelings-VoorSpelling) te blijven, de grote "stip aan de horizon". Daartoe hebben we het verkleind naar de stip op de horizon voor het komende schooljaar.</p> <p>Daar zien we precies welke lijnen van de TOPP al "op orde" zijn en welke hard nodig zijn om aan te werken.</p>		
<p>Bij deze uitstroom zou het kunnen betekenen om al meer aan praktijkvakken (D-lijsten) te werken om hun uitstroom mogelijkheden te vergroten of te versterken.</p> <p>Hiervoor is het HGW-gesprek aan het begin van het schooljaar belangrijk. Wat willen ouders, wat vinden zij belangrijk voor hun kind.</p> <p>Door het in een projectweek bezoeken van plekken voor LOL-activiteiten en uitstroommogelijkheden wordt gekeken wat de interesses en mogelijkheden van de leerling zijn. (zie het stuk hierboven)</p>	<p>Nu kan het inhouden dat je sommige lijnen van de TOPP afsluit voor nu om harder te kunnen werken aan andere doelen met het oog op hun uitstroommogelijkheden.</p> <p>Wel werken de leerlingen nog aan algemene groepsdoelen voor die vakken.</p> <p>Hiervoor is het HGW-gesprek aan het begin van het schooljaar belangrijk. Wat willen ouders en de leerling, wat vinden zij belangrijk.</p> <p>Door het in een projectweek bezoeken van plekken voor LOL-activiteiten en uitstroommogelijkheden wordt gekeken wat de interesses en mogelijkheden van de leerling zijn.</p>	<p>Het is een feit dat de leerlingen van deze uitstroom makkelijker/ sneller praktijkvakken op zullen pakken, dus kunnen cognitieve vakken, waar ze nog in groeien nog een grote plek krijgen in hun POPP om daardoor een sterkere plek te kunnen krijgen in hun uitstroom.</p> <p>Hiervoor is het HGW-gesprek aan het begin van het schooljaar belangrijk. Wat willen ouders, wat vinden zij belangrijk voor hun kind.</p> <p>Door het in een projectweek bezoeken van plekken voor LOL-activiteiten en uitstroommogelijkheden wordt gekeken wat de interesses en mogelijkheden van de leerling zijn.</p>

BIJLAGE: WAAR WORDT AAN GEWERKT IN DE MIDDENGROEPEN

Er wordt gewerkt op de volgende manier, gericht op de volgende uitstroommogelijkheden:

Middenbouw		
Activerende dagbesteding	Taakgerichte dagbesteding	Arbeid
<p>Als de leerlingen voor het eerst in de middengroep komen worden de POPP's opgesteld door de "oude"- en "nieuwe" leerkracht. De "oude" leerkracht weet welke doelen ze kunnen gaan halen. De "nieuwe" leerkracht weet wat er mogelijk is in de middengroepen op het VSO.</p>		
<p>Voor de leerlingen van deze uitstroom in de middengroepen, geldt dat de nadruk ligt op de praktijkvakken. Niet zozeer om dat voor de "ander" te doen, maar meer om hun eigen praktische vaardigheden zoveel mogelijk te vergroten zodat ze een zo groot mogelijke zelfredzaamheid/ zelfstandigheid zullen hebben.</p> <p>Als leerlingen het aankunnen krijgen zij ook LOL-activiteiten.</p> <p>Voor sommige leerlingen van deze uitstroom zal in de middengroep een daadwerkelijke uitstroom al plaatsvinden naar hun toekomstplek omdat school geen meerwaarde meer heeft.</p>	<p>Voor deze 2 uitstromen gaat er in de middengroepen iets veranderen in het rooster; De leerlingen krijgen in het eerste half jaar 1, de meeste leerlingen het tweede half jaar 2 dagen LOL-activiteiten. Ze gaan dus een dag buiten de school hun vaardigheden oefenen.</p> <p>Dat houdt in dat ze minder op school zijn en zullen er vakken afgesloten moeten worden voor de individuele doelen. Wel werken de leerlingen nog aan algemene groepsdoelen voor die vakken.</p> <p>We gaan nu tenslotte steeds meer op weg naar hun toekomst, er moet duidelijk gaan worden in dit jaar/ deze jaren waar hun kracht ligt, hun voorkeuren.</p> <p>Voor de leerlingen van deze uitstroom in de middengroepen, geldt dat de nadruk ligt op de praktijkvakken en dan vooral op de technische handelingen en het dingen doen voor "de ander". Daardoor zullen de cognitieve vakken minder/ niet meer aan bod komen, behalve bij grote groeimomenten en b.v. in de bakken bij het bakken werken.</p> <p>In de basisvorming voor taakgerichte dagbesteding en arbeid wordt aangegeven dat de leerlingen zich moeten bekwalen in het verwerven van zes algemene vaardigheden: werken aan vakoverstijgende thema's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. leren uitvoeren 2. leren leren 3. leren communiceren 4. leren reflecteren op het (eigen) leerproces 5. leren reflecteren op de (eigen) toekomst <p>Leerlingen werken aan het halen van (gedeeltes van) Branchecertificaten m.b.v. vakdocenten/ vakgevers.</p>	

BIJLAGE: WAAR WORDT AAN GEWERKT IN DE EINDGROEPEN

Er wordt gewerkt op de volgende manier, gericht op de volgende uitstroom mogelijkheden:

Eindbouw		
Activerende dagbesteding	Taakgerichte dagbesteding	Arbeid
Als ze voor het eerst in de Eindgroep komen worden de POPP's opgesteld door de "oude"- en "nieuwe" leerkracht. De "oude" leerkracht weet welke doelen ze kunnen gaan halen. De "nieuwe" leerkracht weet wat er mogelijk is in de eindgroepen op het VSO.		
De leerlingen hebben 2 dagen LOL-activiteiten. Ze oefenen dus 2 dagen buiten de school hun vaardigheden. En voor het uitstromen zullen leerlingen ook individueel gaan "stage lopen"/ wennen op de plek van uitstroom, een dagcentrum. Dat houdt in dat ze minder op school zijn en zullen er vakken af gesloten moeten worden voor de individuele doelen. Wel werken de leerlingen nog aan algemene groepsdoelen voor die vakken.		Leerlingen werken aan het halen van (gedeeltes van) Branchecertificaten m.b.v. vakdocenten/ vakgevers.
Voor de leerlingen van deze uitstroom in de eindgroepen, geldt dat de nadruk ligt op de praktijkvakken. Niet zozeer om dat voor de "ander" te doen, maar meer om hun eigen praktische vaardigheden zoveel mogelijk te vergroten zodat ze een zo groot mogelijke zelfredzaamheid/ zelfstandigheid zullen hebben.	Voor de leerlingen van deze uitstroom in de eindgroepen, geldt dat de nadruk ligt op de praktijkvakken en dan vooral werknemersvaardigheden en het dingen doen voor "de ander". Daardoor zullen de cognitieve vakken minder/ niet meer aan bod komen, behalve bij grote groeimomenten en b.v. in de bakken bij het bakken werken. In de basisvorming voor taakgerichte dagbesteding en arbeid wordt aangegeven dat de leerlingen zich moeten bekwalen in het verwerven van zes algemene vaardigheden: werken aan vakoverstijgende thema's: 1. leren uitvoeren 2. leren leren 3. leren communiceren 4. leren reflecteren op het (eigen) leerproces 5. leren reflecteren op de (eigen) toekomst	
De leerlingen gaan behalve LOL-activiteiten volgen, ook individueel stage lopen op plekken die ook een kans op een uitstroommogelijkheid gaan geven.		

BIJLAGE: TRANSITIE-GESPREKSCYCLUS MET OUDERS, (LEERLING) EN SCHOOL

Gesprek	Individueel transitiegesprek + Informatie over deze bouw met ouders (+ leerling?) i.p.v. de groepsouderavond.	Tussengesprek transitie-jaarplan	Evaluatie transitie-jaarplan (POPP, OPP en jaarverslag)
Door wie gedaan	Leerkracht(en) en assistent(en).	Leerkracht(en) en assistent(en).	Leerkracht(en) en assistent(en).
Wanneer	Begin van het schooljaar.	Januari.	Juni/ juli.
Eerste jaar Bruggroepen	- Er wordt uitgelegd wat ouder(s)/ verzorger(s) en leerlingen mogen verwachten in de Bruggroep-jaren en natuurlijk wordt het rooster besproken. - Er wordt met ouder(s)/ verzorger(s) en leerling (of apart) besproken wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de wensen zijn van ouder(s) / verzorger(s) en leerling.	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en het POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.
Andere jaren Bruggroep	Ouders worden uitgenodigd voor een transitiegesprek, waarin besproken wordt wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de wensen zijn van ouder(s) / verzorger(s) en leerling.	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en de POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.
Eerste jaar Middengroep	- Er wordt uitgelegd wat ouder(s)/ verzorger(s) en leerlingen mogen verwachten in de Middengroep-jaren en natuurlijk wordt het rooster besproken. - Er wordt met ouder(s)/ verzorger(s) en leerling (of apart) besproken wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de wensen zijn van ouder(s) / verzorger(s) en leerling.	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en het POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.
Andere jaren Middengroep	Ouders worden uitgenodigd voor een transitiegesprek, waarin besproken wordt wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de wensen zijn van ouder(s) / verzorger(s) en leerling.	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en het POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.
Eerste jaar Eindgroep	- Er wordt uitgelegd wat ouder(s)/ verzorger(s) en leerlingen mogen verwachten in de Eindgroep-jaren en natuurlijk wordt het rooster besproken. - Er wordt met ouder(s)/ verzorger(s) en leerling (of apart) besproken wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de wensen zijn van ouder(s) / verzorger(s) en leerling. - In dit jaar is er ook gesprek met bureau Uitstroom, schoolmaatschappelijk werk en de betrokken leerkracht over de Wajong.	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en het POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.
Andere jaren Eindgroep	Ouders worden uitgenodigd voor een transitiegesprek, waarin besproken wordt wat het uitstroomprofiel aan mogelijkheden/ gevolgen voor het onderwijs met zich meebrengt en wat de	Er wordt bekeken en besproken of de leerlingen op de goede weg zijn en of er aanpassingen aan het POPP gemaakt zijn.	Het jaarplan en het POPP worden geëvalueerd en het POPP voor het nieuwe jaar wordt besproken.

	wensen zijn van ouder(s))/ verzorger(s) en leerling.		
--	--	--	--